

TROMSØ KOMMUNE, SEKSJON FOR
BYUTVIKLING, BYGGESAK
Postboks 6900
9299 TROMSØ

Deres ref.:
BYGG-22/00400-25

Vår ref.:
23/05086-2

Saksbehandler:
Bo Eide
+47 48299524

Dato:
14.04.2023

Svar fra KML - Gnr 66/4, 68/3, 7, 15, 21 - høring - anmodning om uttalelse til etablering av skianlegget "Arctic Center"

Tromsø kommune, enhet for klima, miljø og landbruk mottok 23.03.23 høringsdokumentet til uttalelse, med frist på 4 uker, altså innen 19. april 2023.

Det søkes om oppføring/etablering av 7 tiltak:

1. Parkeringsanlegg og trafikal forplass.
2. Vei og tekniske anlegg.
3. Velkomstsenter.
4. Toppkafé.
5. Skiheis T1, T2, T4, T5, T6 og T7, samt tilhørende heishus og nedfarter.
6. Terrenginngrep.
7. Etablering av løsning for vann og avløp.

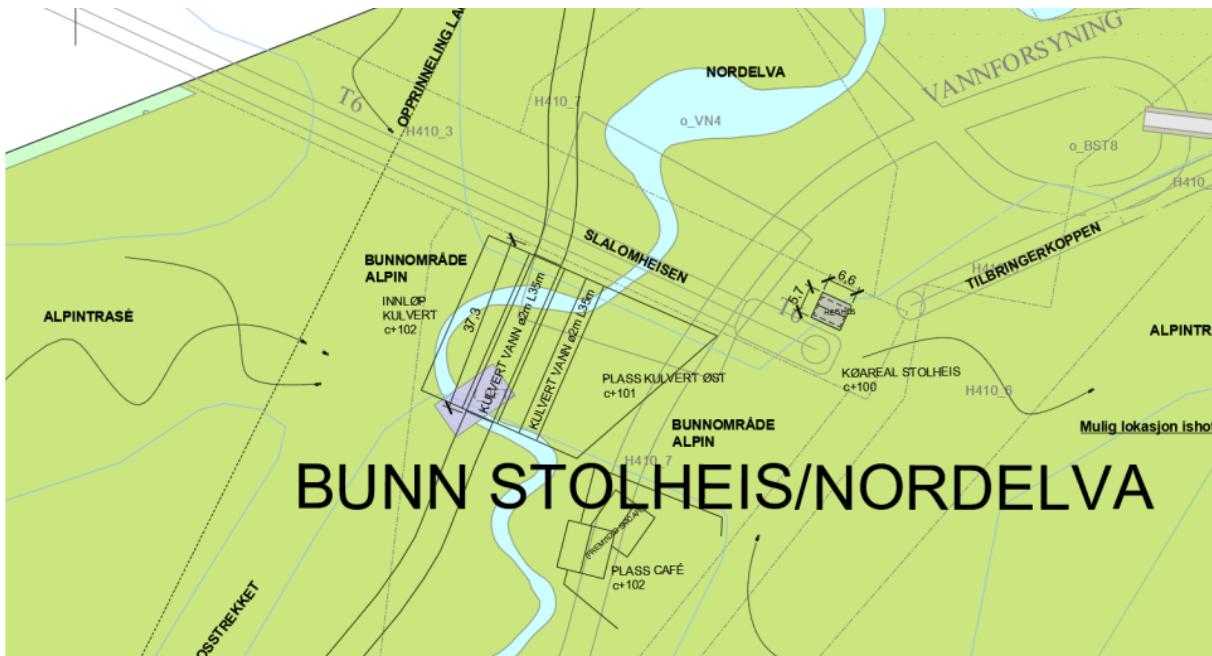
Tilknyttet flere av tiltakene søkes det om dispensasjon fra vedtatt plan.

Enhet for klima, miljø og landbruk har kommentarer til flere av de dispensasjonssøkte tiltakene.

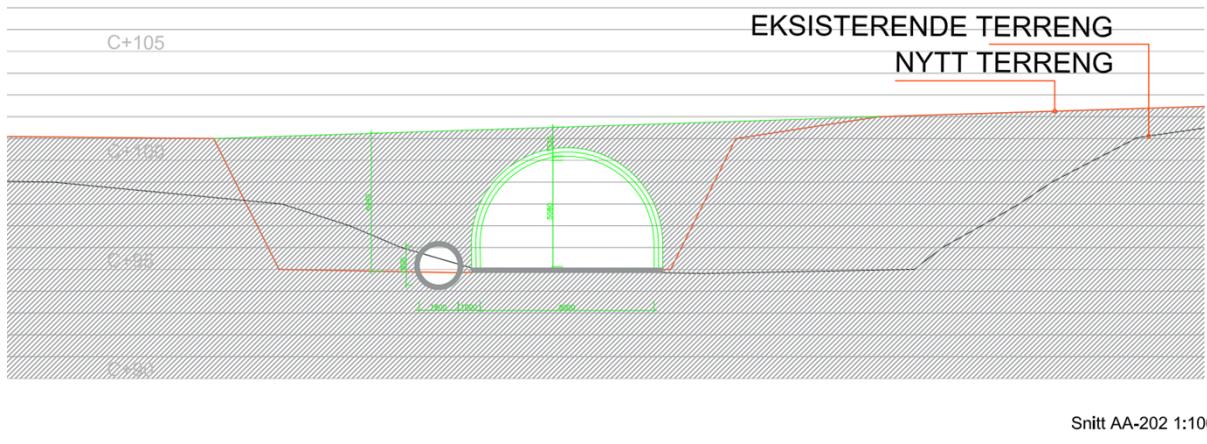
1. Kulvert for bro

Det søkes om å erstatte broer over Nordelva med kulvert

I opprinnelig søknad legges opp til kryssing av Nordelva flere steder med brukonstruksjoner. Det søkes nå om i første omgang én kryssing av elva med en kulvert i oppgitt 35 m lengde. Elvedalen er i Naturbase oppgitt som bjørkeskog med høgstauder, en artsrik og produktiv skogtype.

Illustrasjon av kulvertplassering, hentet fra søknad

Illustrasjon av kulvert, hentet fra søknad.

Den godkjente broløsningen ivaretar landskapet og elveløpet på en tilfredsstillende måte, og gjør at elvedalen kan beholde sine funksjoner i naturmangfoldsammenheng, selv om den nok vil preges av nærliggende aktivitet.

En sammenhengende åpen elvestreng med kantsoner fungerer både som leveområde for arter og som korridor for arter som ferdes i området. Elvedalen fremstår i dag intakt, med frodig bunnvegetasjon og treskikt. I elva er det fremdeles en liten bestand av ørret, selv om etableringen av dam lenger ned har delt vassdraget i to. En kulvert av planlagt lengde vil være en stor barriere for denne artens bevegelse i området, og i praksis en uoverstigelig barriere for alt annet dyreliv.

Den omsøkte kulverten vil fylle igjen elvedalen i minimum 35 m bredde og anslått fra 30 til 60-70 lengde minimum, avhengig av ønsket høyde på fyllingen. Ut fra modeller kan den synes å være om lag 7-8 m høy.

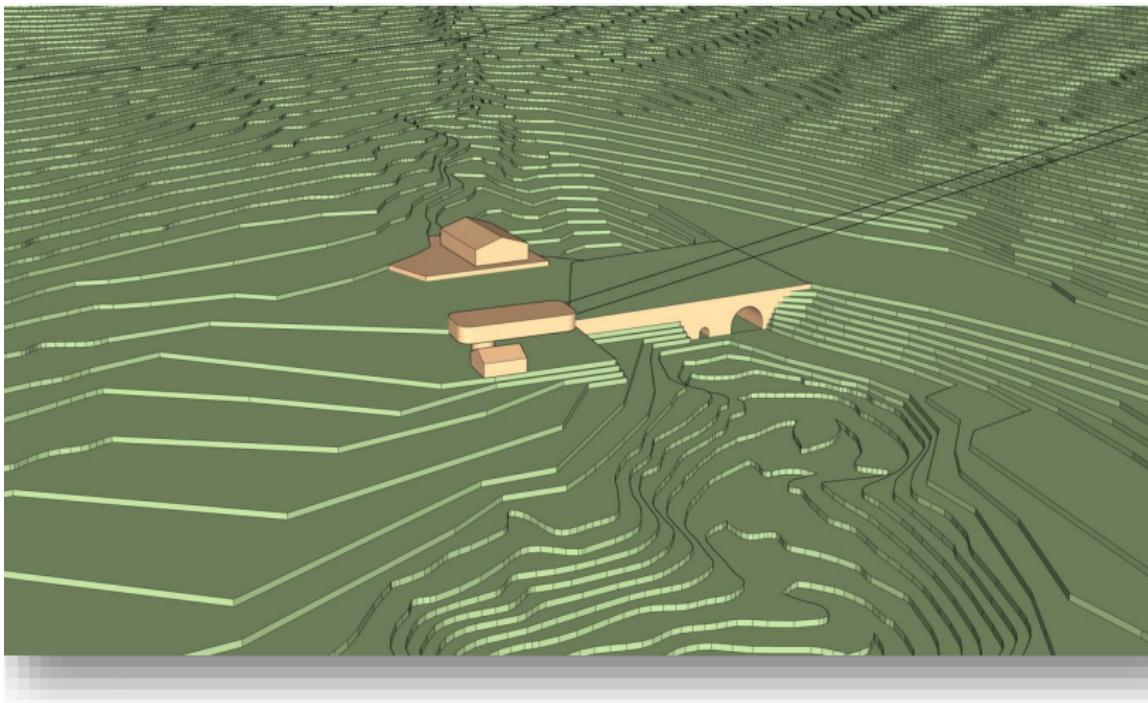

Fig 21: Illustrasjon av krysning over Nordelva

Det er uklart om kulverten vil bli støpt, med rette kanter, eller ha skrånende sider, men fotavtrykket til en slik kulvert, med elv i 1,8 m rør, og langrennsløype i tunell vil uansett bli i størrelsesorden 2 daa, slik den er modellert. Dette er en stor installasjon i terrenget, som vil være godt synlig også i barmarksperioden, og den vil fungere som enn effektiv barriere for dyrelivet i elvedalen, og bryte kontinuiteten i elveløpet helt.

Søker argumenterer med at det med en kulvert i stedet for flere broer vil bli i sum færre terregingngrep i form av brufester, terregnsikring og arrondering, ut fra en forventning om at anlegget vil vokse i bruk over tid. Pr i dag er det likevel konkret snakk om erstatning av en brokonstruksjon med 20 m bredde, med en kulvert på 35 m bredde på toppen, og det er dette det er tatt stilling til. Søker oppgir ikke hvilke kvaliteter som finnes i området, og hvordan de vil forringes ved endring fra bro til kulvert. Etter naturmangfoldloven er tiltakshaver pliktig å vurdere konsekvenser av tiltaket, for naturmangfoldet, uten at vi kan se at dette er gjort.

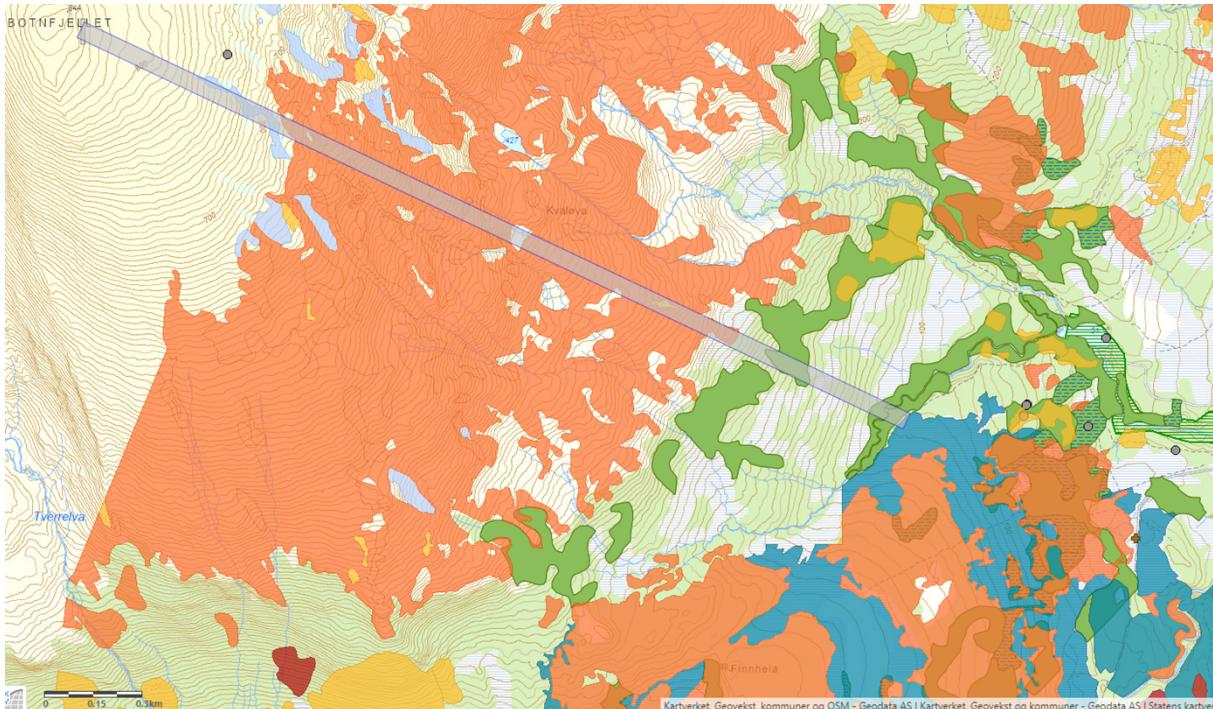
Vi vurderer denne endringen som såpass omfattende, med stor påvirkning av landskapet og elvedalens funksjon som leveområde og korridor for dyrelivet i området, at vi ikke ser å kunne anbefale at dispensasjon blir gitt. Broløsninger vil sikre en viss kontinuitet i elvedalen, som en av få gjenværende grønne korridorer i planområdet, og denne funksjonen vil forsvinne ved kulvertløsning. Uansett kryssingsmetode må man i anleggsperioden sørge for å hindre partikelavrenning til vassdraget under anleggsfasen.

2. Flytting av toppstasjon for stolheis 1 og bunnstasjon for stolheis 2.

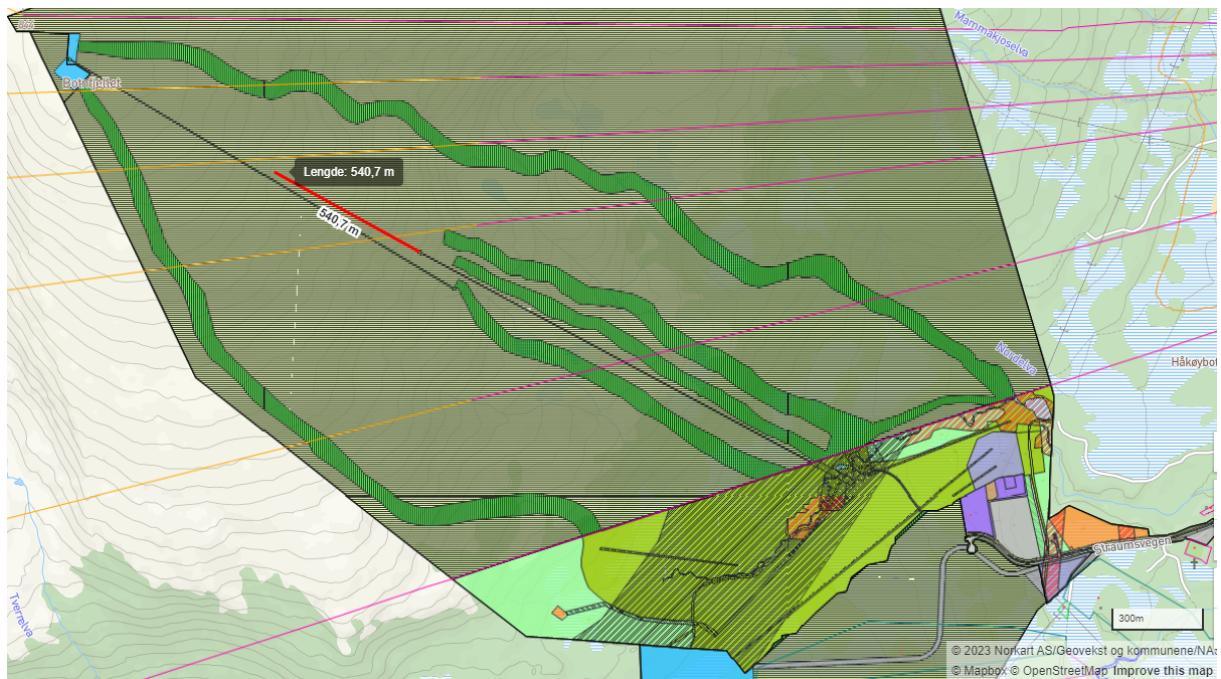
Det søkes om å forlenge Stolheis 1, og å flytte bunnstasjon for Stolheis 2 høyere i terrenget. Rammesøknaden angir ønsket forlengelse av Stolheis 1 med ca 540 m oppover i terrenget, og flytting av bunnstasjon tilsvarende høyere i terrenget. Slik det er beskrevet i rammesøknaden, så vil summen av heisinstallasjoner som master og andre installasjoner være uendret, og primært er det det visuelle inntrykket som vil endres, men ikke i stor grad.

Gjeldende planløsning og ny omsøkt løsning omfatter begge etablering av heishus / mellomstasjon i område med naturtypen Kalkfattig og intermediær fjellhei, leside og tundra, av stor verdi. Dette er åpent fjellterring med begrenset vegetasjon. Det er ingen særlige lokaliteter eller arter registrert i området for omsøkt endring (sjekket i Naturbase).

Omtrentlig angitt heistrase, inntegnet i kart med registrerte vegetasjonstyper. Oransje markerer Kalkfattig og intermediær fjellhei, leside og tundra.

Kart som viser heistrase, med foreslått forlengelse av nedre stolheistrase. Øvre heistrase vil flyttes tilsvarende opp.

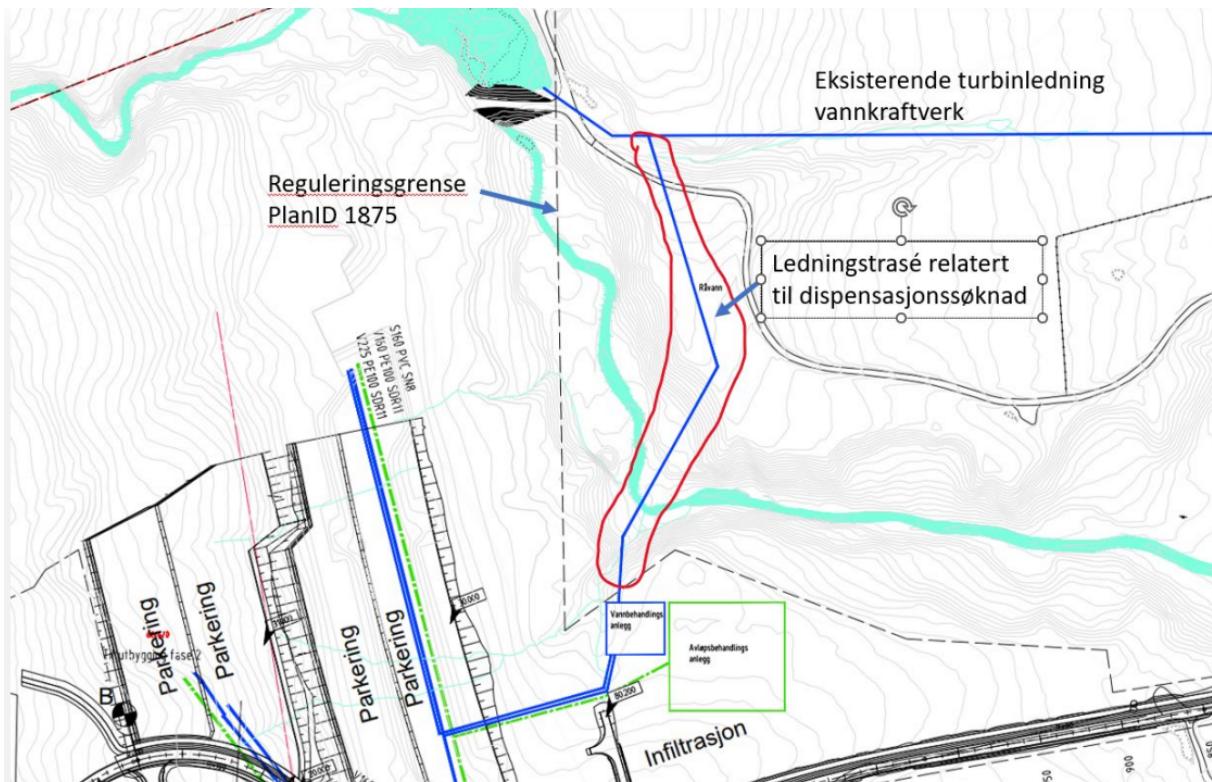
Endringen vurderes å ha lite konsekvenser for naturmangfold. Det forutsettes at eventuelle anleggsveier bygges i så begrenset grad som mulig, og legges så skånsomt som mulig i terrenget.

Vurderingen gjelder bare omsøkt flytting av topp- og bunnstasjon for hhv Stolheis 1 og stolheis 2. Opparbeidete løypetraserer, regulert til Idrett i plan 1515, er ikke omsøkt forlenget, og forutsettes vendret.

3. Dispensasjon fra KPA for etablering av vannledning fra eksisterende vannledning fra kraftmagasin til avløpsbehandlingsanlegg.

Omsøkt trase er ca 275 m lang, fra eksisterende ledning, til planlagt vannbehandlingsanlegg.

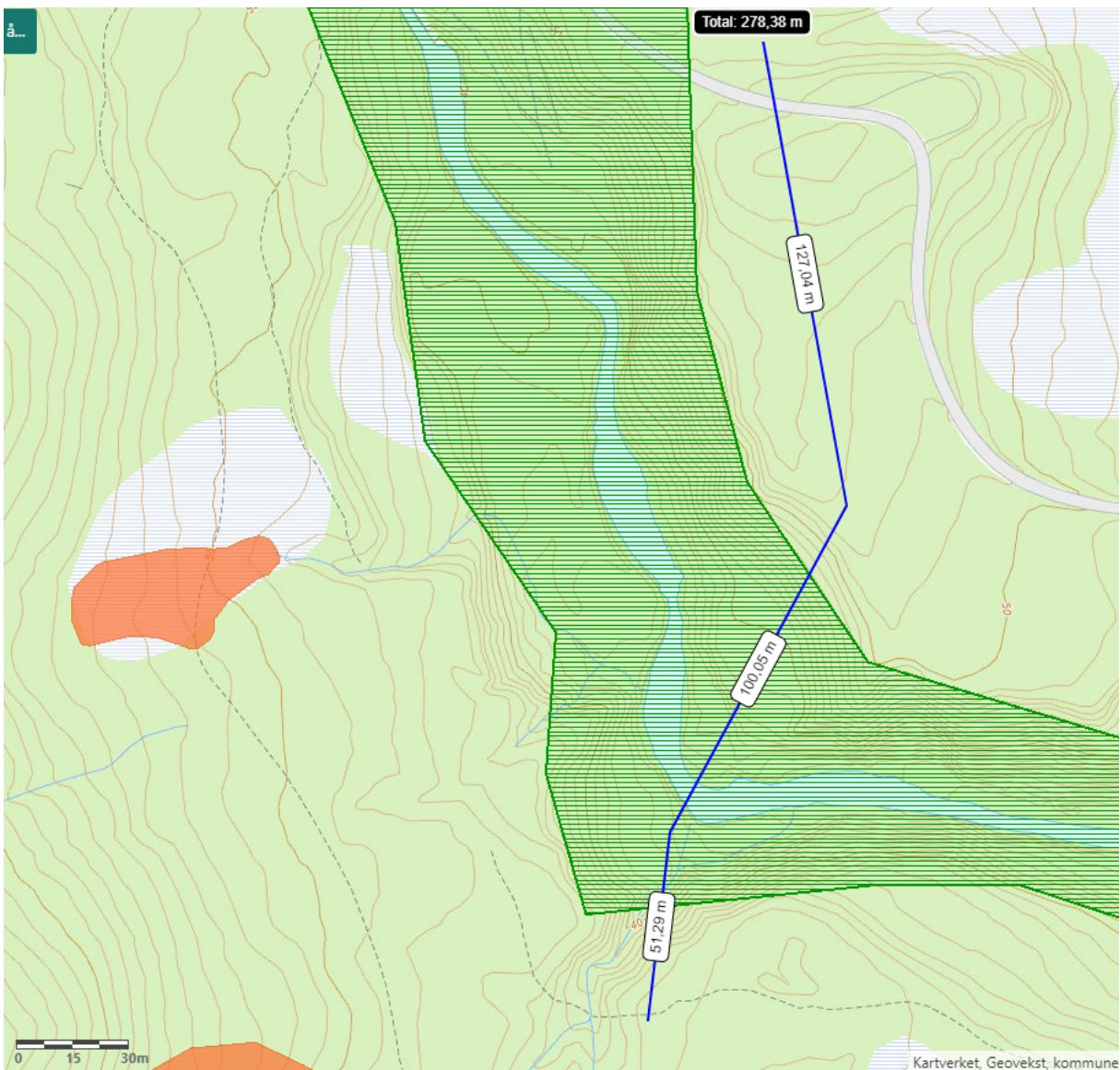

Traseen søkes lagt i eksisterende skogsterreg på tykke morenemasser i hele sin lengde. Traseen vil krysse elven som går i en ravine med ca 20 m kanthøyde på nordsiden og omrent 15 på sørsiden.

Det er søkt i Naturbase og i register for sensitive arter. Det er ikke registrert arter av nasjonal forvaltningsinteresse i området, og heller ikke sensitive arter som vil kunne påvirkes negativt.

Kart viser ledningstrase, og figur med gråor- heggeskog.

Hele ravinedalen er registrert som gråor-heggeskog, med verdien svært viktig. I den østlige delen av figuren er dog en større del av denne hogd i forbindelse med bygging av 132 kV kraftlinjen i området, så verdien av figuren i traseområdet vurderes som liten.

Vannledningen er ønsket lagt slik for å unngå inngrep i demningsområdet. Det skrives at vannledningen vil graves ned på vanlig vis, og ledningstraseen påføres stedlige masser og slik revegeteres med stedlige arter over tid i etterkant.

En vannledning av en slik dimensjon krever en dyp ledningsgrøft, og høydeforskjellen langs traseen er stedvis stor over kort avstand. Erfaringsmessig vil gravearbeid av denne typen på flatmark etterlate seg en påvirket trase på 8-10 m bredde, og det er usikkert om det lar seg gjøre å følge traseen ned og opp ravinesidene uten å måtte lage alternative kjøretraseer.

Vannledningstraseen vurderes å ha forholdsvis liten negativ effekt på naturmangfoldet i området, da dette er redusert fra før, og traseen delvis følger etablert kraftrase. På nordsiden av elven vil det likevel sannsynligvis som følge av ledningstrasearbeidet og kraftlinjetraseen bli lite stående skog igjen i hellingen mot elven.

Likevel, også her må det nevnes at tiltakshaver etter Naturmangfoldloven er pliktig å vurdere konsekvensene for naturmangfoldet av tiltaket, og hvordan kvaliteter skal ivaretas ved inngrep.

Man kan videre stille spørsmål ved plasseringen av vannbehandlingsanlegget på søkeres kart, da det synes å ligge umiddelbart inntil en kraftmast på 132 kV linjen i området. Her bør nettselskapet konsulteres.

Etablering av vannledningen og omfanget av terrengeinngrep som følge av dette synes utilstrekkelig utredet og dokumentert, særlig konsekvensen av nedgraving i bratte ravineskråninger, og kryssing av elveløp. Det oppgis ingen dimensjoner i dispensasjonssøknaden. Løsmassekart fra NGU viser at grunnen i ravinesidene består av morenemasser, men det er uklart om elveløpet går på fjell, noe som vil kreve andre inngrep enn simpel nedgraving av vannforsyningen. Sumvirkningen av bortfall av vegetasjon nord for elva, som følge av ledningstrase og eksisterende kraftgate blir ganske omfattende.

4. Terrenginngrep i forbindelse med etablering av velkomstsenter, samt parkeringsareal.

Ved bygging av disse anleggene er det behov for større terregendringer over et større areal. Det synes lite sannsynlig at det vil være noe gjenstående originalt terreng i disse områdene.

Miljømessig er det viktig omkringliggende intakt natur sikres mot avrenning under gjennomføring av arbeidene. Vanntransporten i et stort område vil bli endret, og kombinasjonen av gravevirksomhet og avrenning vil kunne gi stor partikkelavrenning til utenforliggende vannveier, dersom ikke vannhåndteringen blir gjort ordentlig. Det må vurderes om sand- og partikkelfang er nødvendige som del av overvannshåndteringen i anleggsperioden og senere

5. Generelt om behov for utredning og vurderinger etter vannforskriftens §12

Tiltakene involvert i opprettelsen av Arctic Center vil både på kort og lang sikt påvirke lokale vannforekomster negativt. Det gjelder både direkte påvirkning i form av kulvert og graving av vannforsyningsrør, samt indirekte i form av anleggsarbeid og aktiviteten ved drift.

Kulverten vil være en direkte påvirkning på vannforekomsten Nordelva (Vannforekomst-ID: 197-17-R). Nordelva har moderat økologisk potensiale, noe som er under det nasjonalt fastsatte miljømålet om godt økologisk potensiale. Det forventes at en kulvert vil kunne hindre at miljømålet nås, eller i verste fall at det kan føre til en ytterligere forringelse. I dag er det registrert at den største påvirkningen på Nordelva er hydrologiske endringer grunnet eksisterende vannkraftverk. Videre hydrologisk påvirkning vil gjøre det mer utfordrende å nå det fastsatte miljømålet. Det vil dermed være behov for en vurdering etter vannforskriftens §12, med fokus på vilkårsoppfyllelse i andre ledd.

Anleggsarbeidet forventes å ha en stor effekt på mengden partikkelavrenning til Nordelva. Dette gjelder bygging av kulverten, men også resterende anleggsarbeid i området. Mye av overvannet lokalt vil gå ut i Nordelva. Det forventes i beste fall en midlertidig forringelse av Nordelva, og planlagt aktivitet vil i utgangspunktet ikke tillates etter vannforskriften slik det er satt opp per dags dato. Det vil dermed være behov for en vurdering etter vannforskriftens §12 også i forhold til dette. Tiltak må settes inn for å hindre avrenning både under og etter anleggsarbeidsfasen, og dette må vurderes opp mot vannforskriften og forventet effekt. I denne sammenheng må Nordelva kartlegges for å avgjøre kapasitet for partikkelavrenning, som igjen vil avklare hvilke tiltak som vil være nødvendig å sette inn.

Med vennlig hilsen

Ernst Kloosterman
Enhetsleder
Seksjon for byutvikling, Klima, miljø og landbruk

Bo Eide
Klima og miljørådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.

